

Laadide kasutamine ja sisukord

Varem või hiljem tuleb teil koolis õpides kokku puutuda mõne pikema kirjaliku tööga. Olgu selleks referaat, praktikaaruanne vms. Kõik kirjalikud tööd vastavad kirjalike tööde koostamise ja vormistamise juhendile, mille leiad www.hkhk.edu.ee kodulehelt. Kõike rüü me ükshaaval läbi ei vaata aga kui tekib mõni küsimus, mida ma ei ole maininud, siis leiad sellest juhendist kindlasti vastuseid. Lae alla [referaadid_2ndids.docx](#) ning kasuta seda julgelt oma kirjalike tööde põhjana!

NBI Nõuded ei ole soovituslikud, vaid KOHUSTUSLIKUD!

Kirjalike tööde liigid

Meie levinumad kirjalike tööde liigid on:

- referaat
- praktikaaruanne
- esseee

Referaat – see on kokkuvõtlik sisu lühiseltuse õpetaja antud teemal (veebikirjanduse baasil). Ise midagi väljamõtlena ei pea ning kasutatud allikaid peab olema vähemalt 2. Kõll on oluline oma arvamus lisamine. Referaatid on antud reeglina 5-7 lehekülge. See eesmärgiks on oskus töötada erilaste kirjandusega.

Praktikaaruanne – kirjeldatakse pärast praktika peotamist, mille eesmärk on praktilist teaduse, oskuste ja saadud kogemuste kirjeldamine. Igal erialal võib aruande nõuded olla erinevad, kuid vormindus jääb samaks. Meie kooli praktikajuhendist saad praktikajuhendajalt ja [kodulehelt](#).

Essee – on lühike kirjutis etteantud teemal. Oluline on oma arvamus ja kasutatud kirjanduse kasutamine ei ole nõutud.

Kirjalike tööde struktuur

Pikemad kirjutised nagu referaat ja praktikaaruanne peavad olema kindla struktuuri järgi ning loodud valgele A4 paberile:

1. tiitelheht
2. sisukord
3. sissejuhatus – probleemi püstus, eesmärkide seadmine
4. sisu (teema arendus) – probleemi lahendamine ja seletamine
5. kokkuvõte – peab vastama sissejuhatusel andes probleemi lahenduse
6. kasutatud kirjandus
7. lisad

Laadid korda

Siiani oleme tekiti vormindanud tüki kaupaa. Märgistamise ära teksti, valisime teksti suuruse, fondi, värvii jne. Ja kui on vaja mingit lõiku jälle samamoodi vormindada, siis jälle sama protsess. Aga kui meil oleks vähegi teha mitukümneid dokumenti või teha muudatusi 100-lehelises dokumentis, siis selline tehnika võib pärsi tulks olla. Siinkohal aitavad meid eelkõige vanaid kujundused loodi laadid.

Kõik laadid asuvad **Avalahele-Laadid** grups. Siin asuvad laadid peaks rühaldama meie kirjalike tööde enamus kujundusi. Ja kui mitte, siis saame siia vabalt uue luua.

Hetkel on kõige olulisemad laadid:

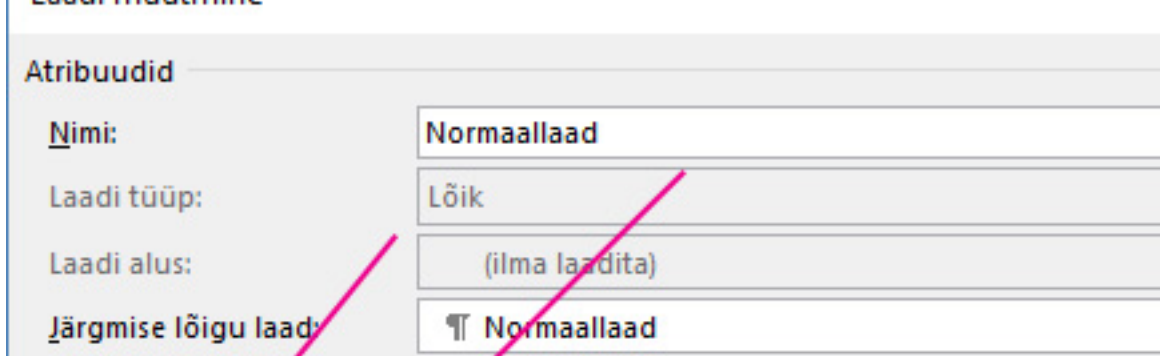
- **Normaalaad** – baaslaad, millel põhineb kogu töö
- **Pealkiri 1** – esimese taseme pealkirjad ehk peateemad
- **Pealkiri 2** – teise taseme pealkirjad ehk alapealkirjad

Normaalaad

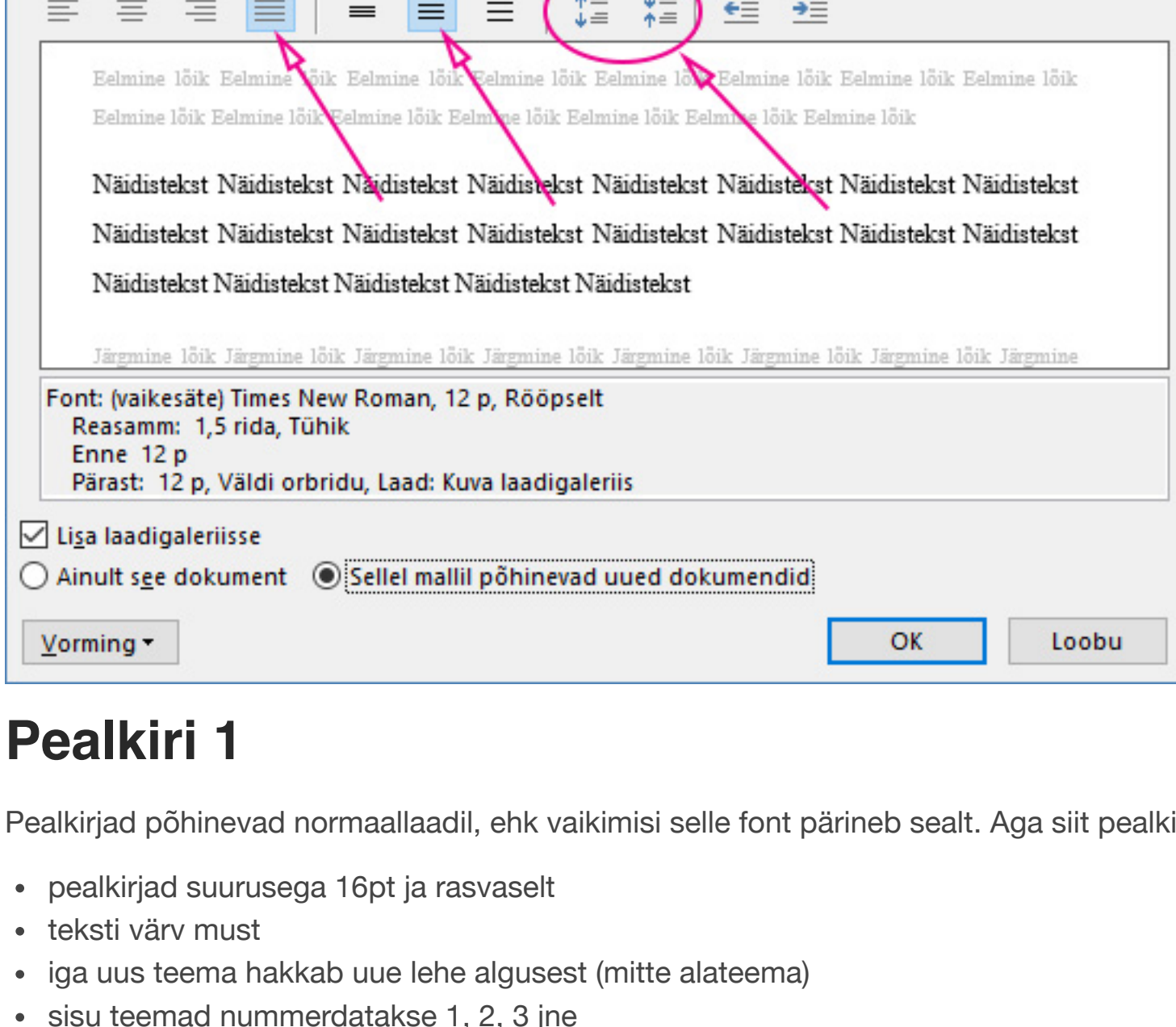
Nagu öeldud, siis normaalaad on kõige aluseks, mis meie koolis peab olema:

- font Times New Roman
- teksti suurus 12pt
- reasamm 1,5
- rööpjoendus
- vahe enne ja pärast lõiku 12p

Laad seadistamiseks tee parem klikk ja vali **Muuda**.

Liisagi avanevas aknas õiged suurused. Vahed enne ja pärast on nii, et alguses eemalda ja siis liisa uuesti. Kõik lisatud seaded on aknas alla kohe näha. Ja kui selline seadistus peaks sul koolis olema iga tööga, siis liisa vali **Sellel mallil põhinevad uued dokumendid**. Vajuta OK.

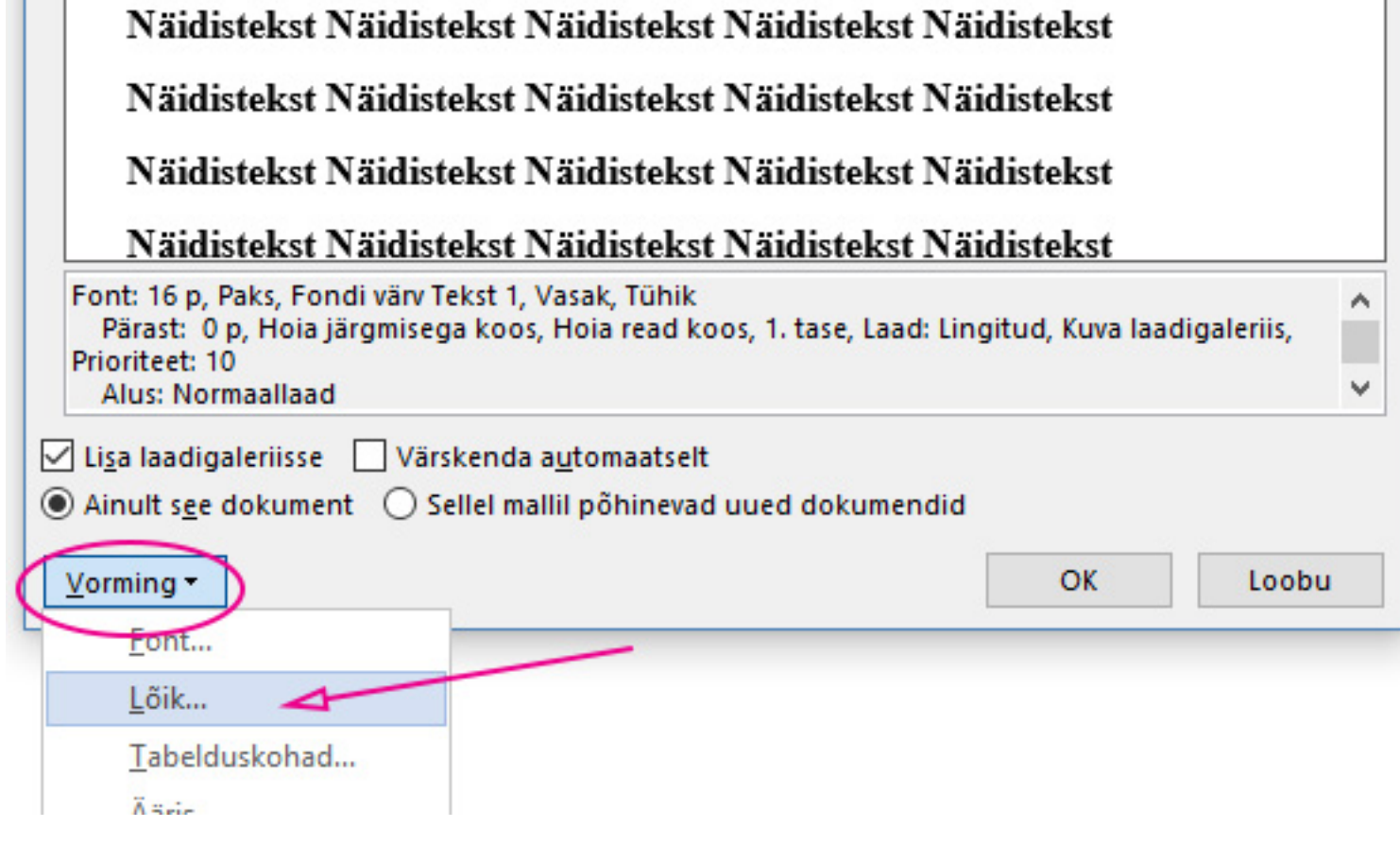

Pealkiri 1

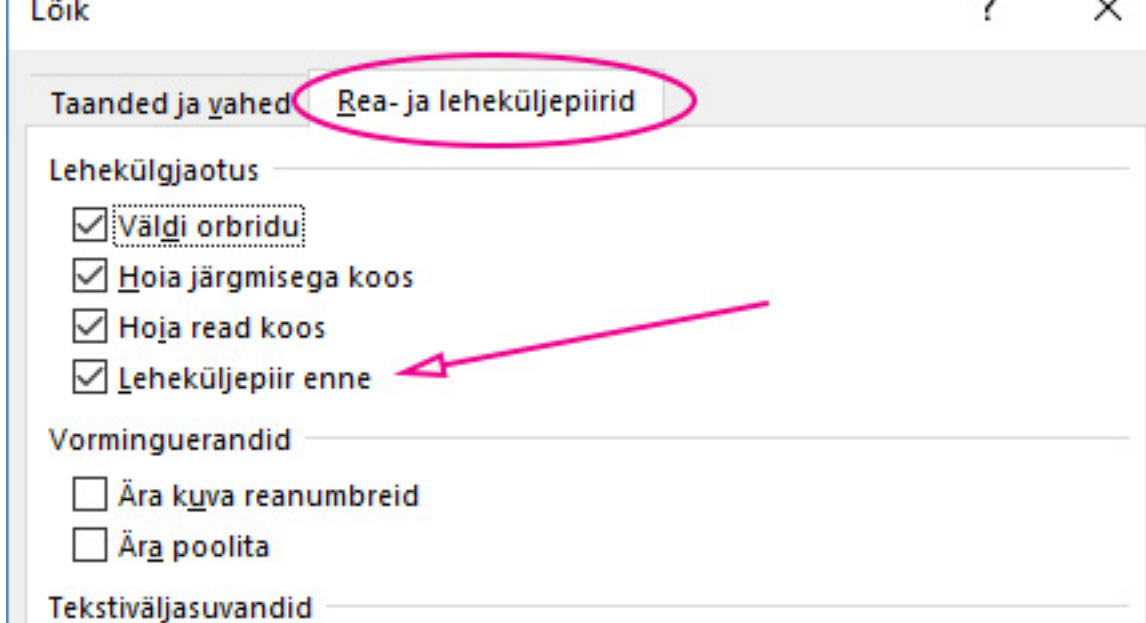
Pealkirjad põhinevad normaalaadil, ehk vaikimisi selle font pärineb sealt. Aga siit pealkirja nõuded:

- pealkirjad suurusega 16pt ja rasvaselt
- teksti värv must
- iga uus teema hakkab uue lehe algusest (mitte alateema)
- sisu teemad numbratakse 1, 2, 3 jne
- ei numbrataid järelejärgijate sissejuhatus, kokkuvõtte, kasutatud kirjandus ja lisad

Tee Pealkiri 1 laadi parem klikk ja muuda. Kindlasti pööra tähelepanu teksti värvile, sest eriti just vanematel versioonides on see sinine. Ja peidus on valik, et pealkirjad hakkaks uue rea algusest. Selleks vali alt nurgast **Vorming>Lõik**.

Avanend aknas liigu vahekaardile **Rea- ja leheküljepeirid** ning seal tee valik **Leheküljepeirid** enne.

Vajuta OK ja OK. Nüüd on tagatud see, et pealkirja lisades liigutakse kohe uue lehe algusesse.

Pealkiri 2

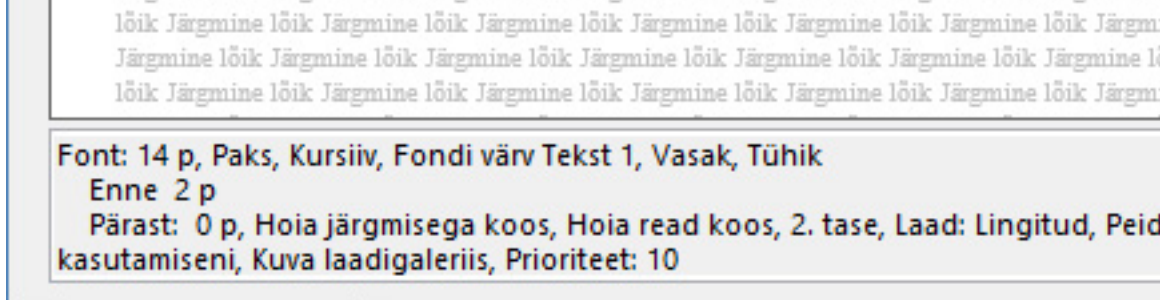
- alapealkirjad suurusega 14pt, rasvaselt ja kaldu
- teksti värv must
- ei hakka uue lehe algusest
- sisu teemad numbratakse 1.1, 1.2, 2.1, 2.2 jne

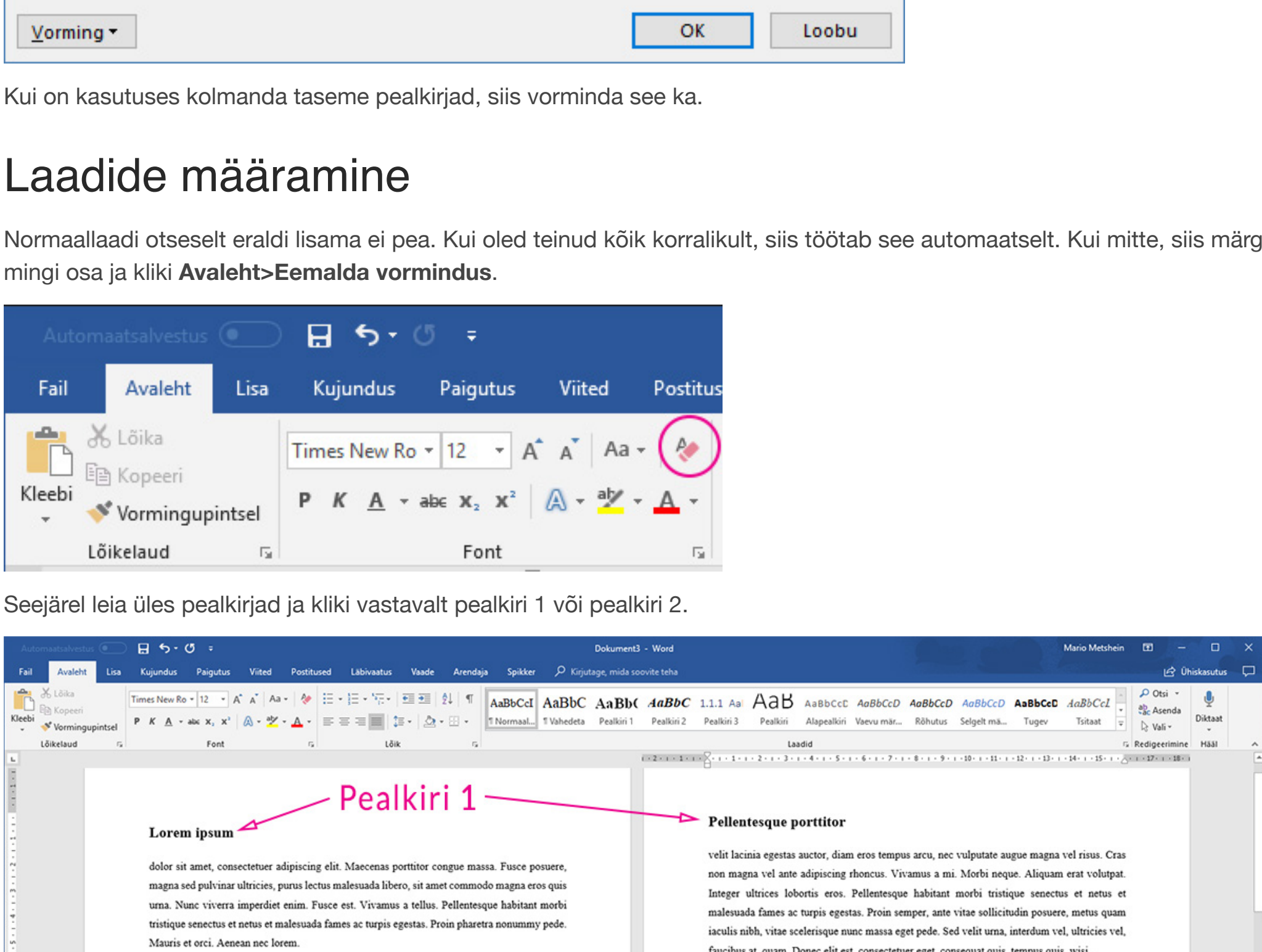
Kui on kasutus kolmanda taseme pealkirjad, siis vorminda see ka.

Laadide määramine

Normaalaadi otseselt eraldi liisama ei pea. Kui oled teinud kõik korralikult, siis töötab see automaatselt. Kui mitte, siis märgista eelnevalt kogu tekst või vähemalt mingi osa ja kliki **Avalahe>Eemalda vormindus**.

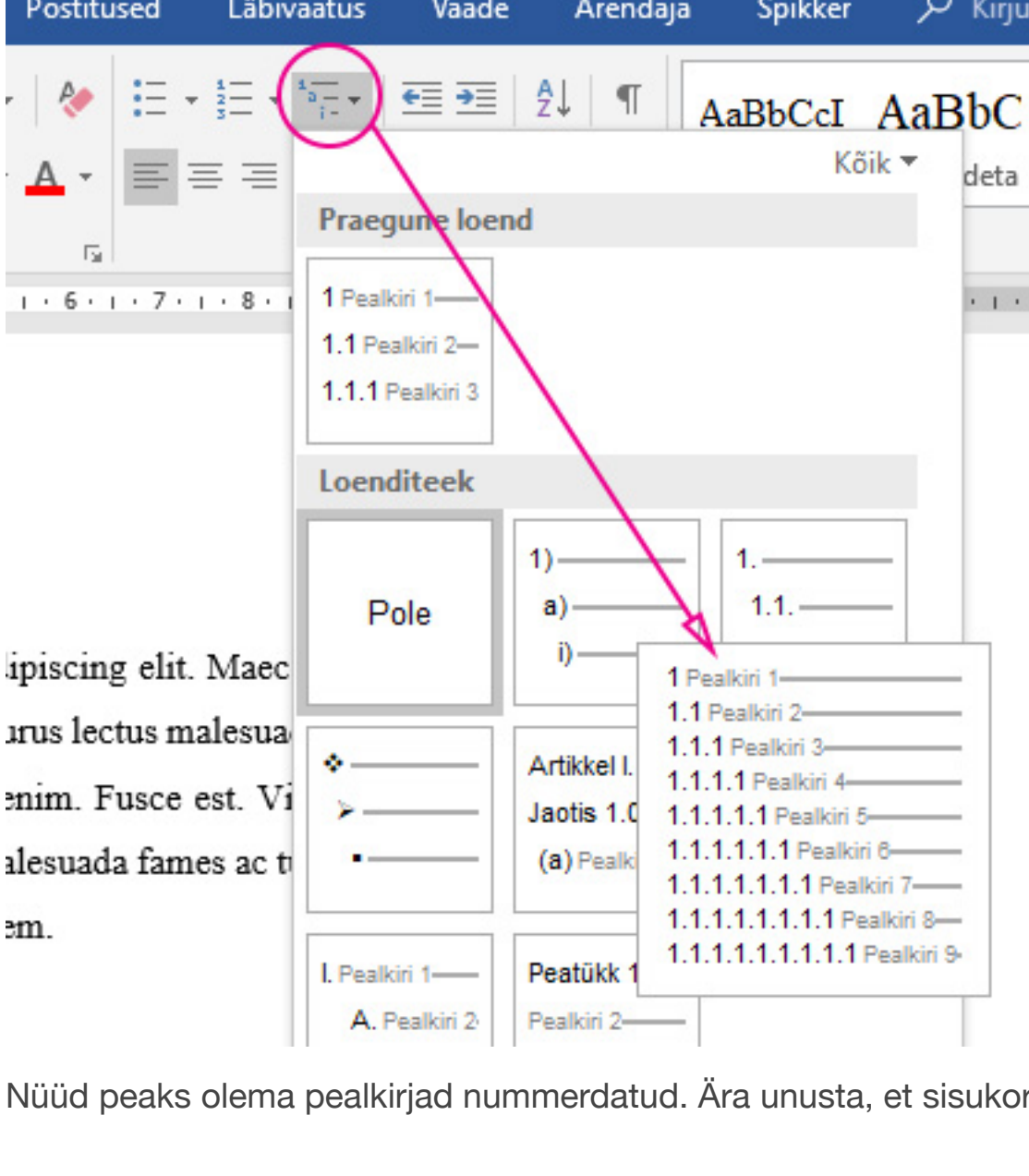
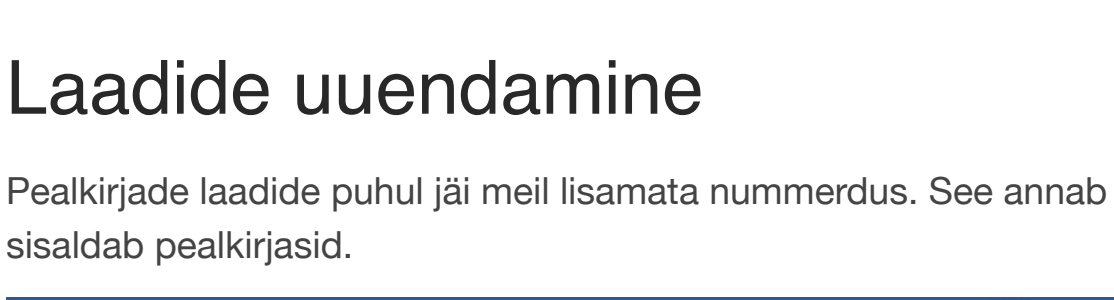

Seajärel lei üles pealkirjad ja kliki vastavalt pealkiri 1 või pealkiri 2.

Laadide uuendamine

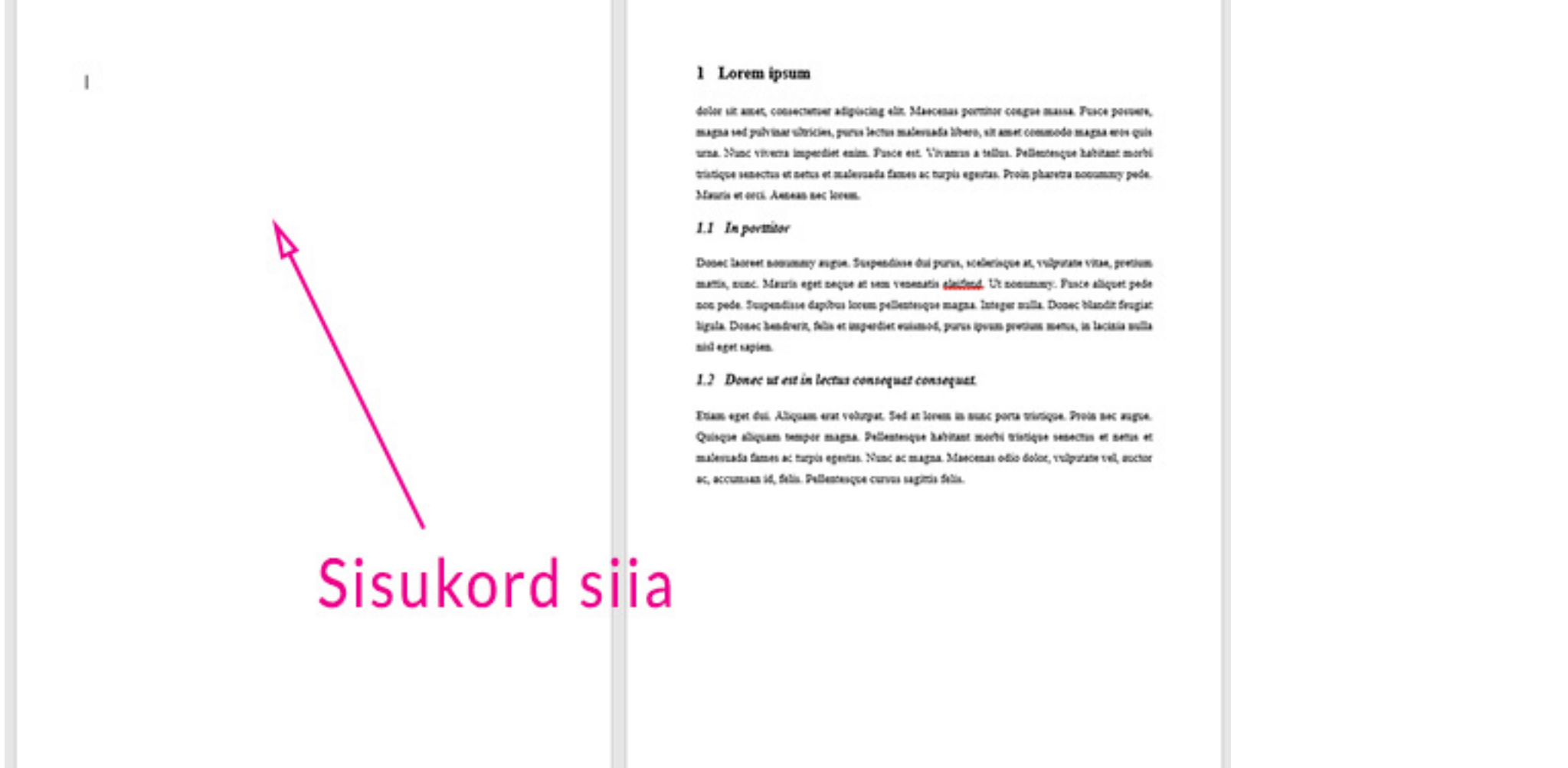
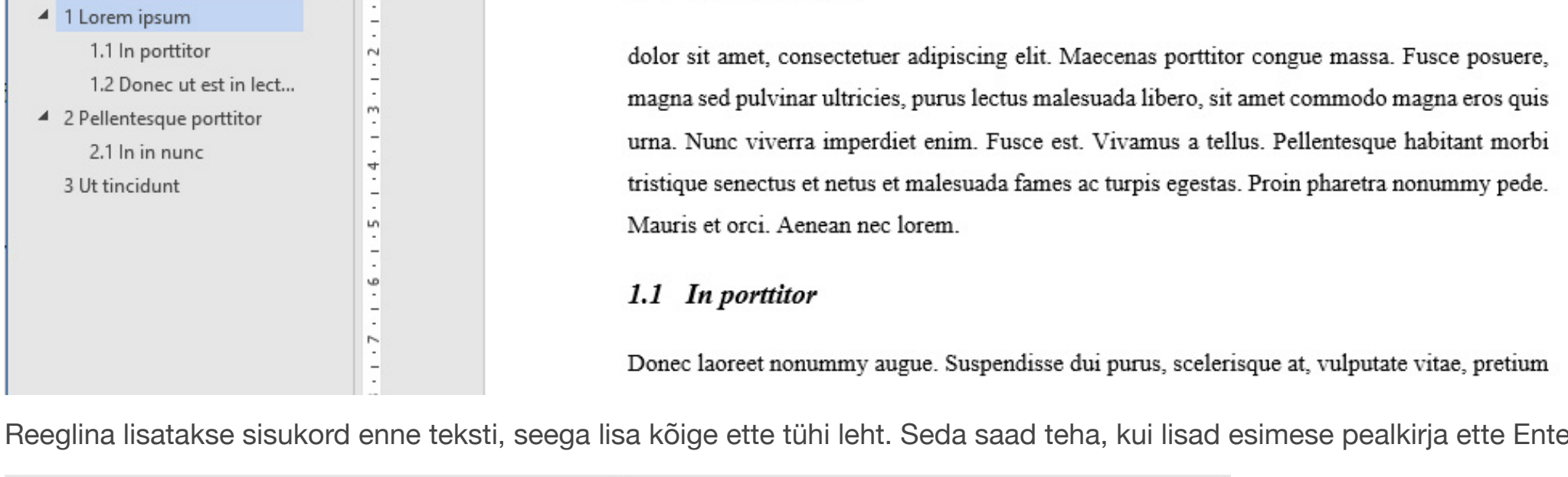
Kirjalikjäre laadide puhul jäi meil liisamata numbrused. See annab hea võimaluse muu muuta vormindust. Ehk vali **Avalahe>Mitmetasemelise loend** ja selline, mis sisaldab pealkirjasid.

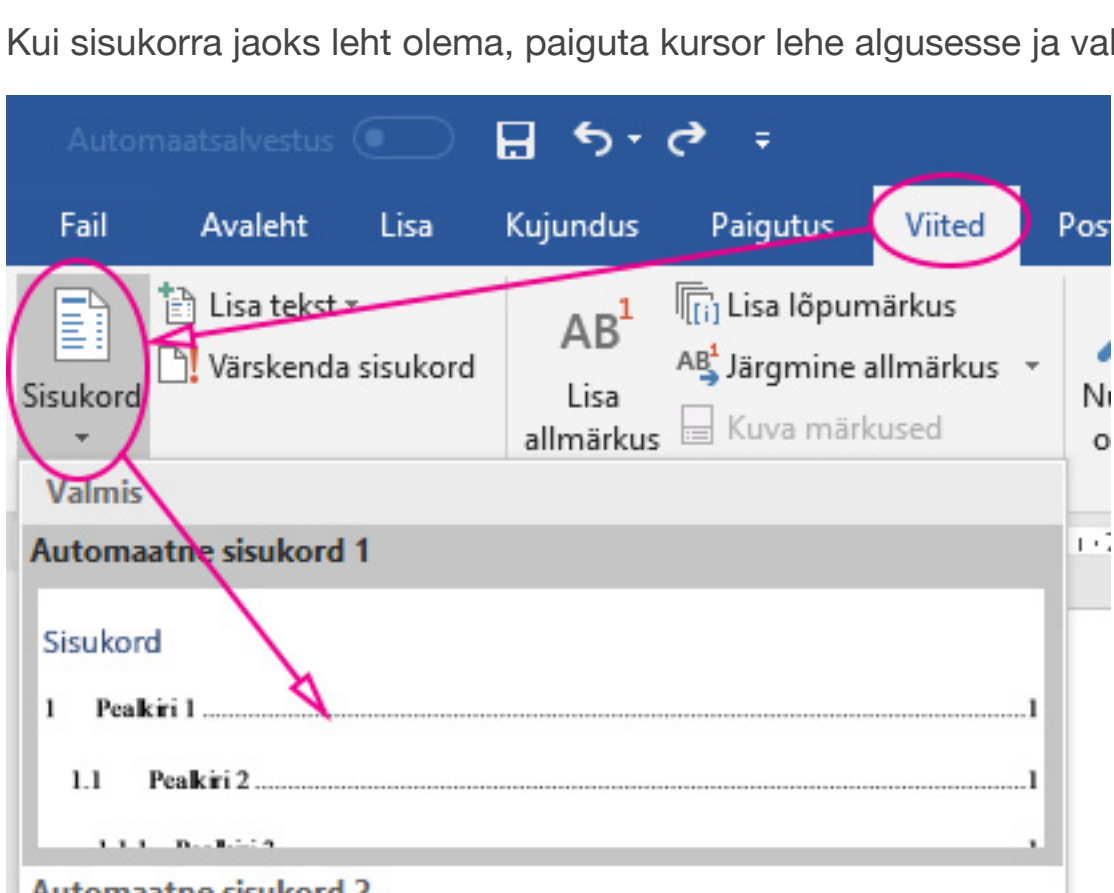
Nüüd peaks olema pealkirjad numbratud. Ära unusta, et sisukord, kokkuvõtte, kasutatud kirjandus ja lisad ei ole numbratud.

Sisukorra loomine

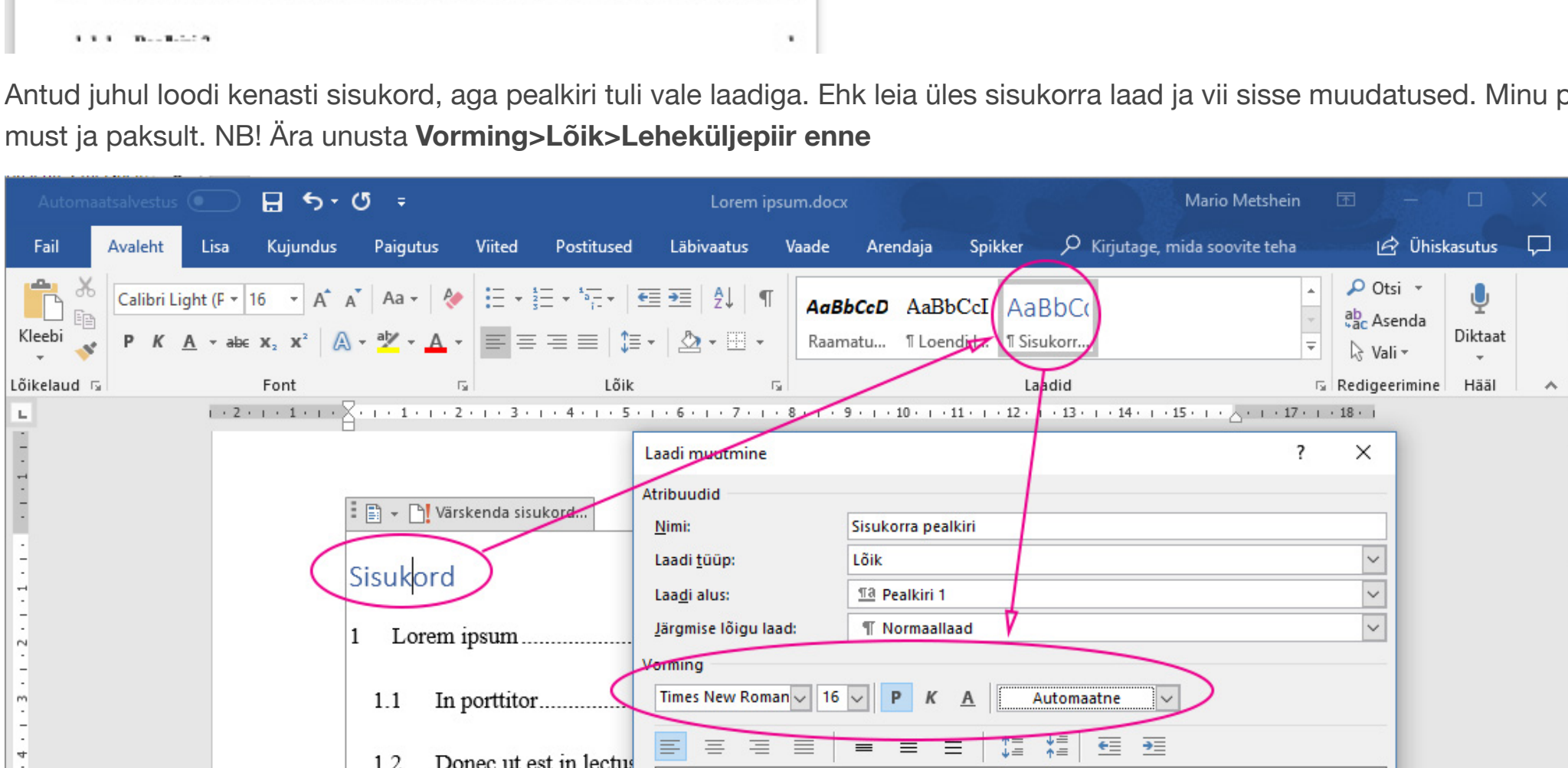
Kui pealkirjade süsteem on kenasti olemas, siis peaks peegelduma **Vaade>Navigeerimislaan** aknas. See on hea aken navigeerimiseks ja lootus kenale sisukorrale.

Kui sisukorra jaoks leht olema, paiguta kursor lehe algusesse ja vali menüüst **Vitted>Sisukord>Automaatne sisukord 1**

Antud juhul loodi kenasti sisukord, aga pealkiri tuli vale laadi. Ehk lei üles sisukorra laad ja vii sisse muudatused. Minu puhul hetkel 16pt, Times New Roman, must ja paksum. NBI! Ära unusta **Vorming>Lõik>Leheküljepeirid** enne

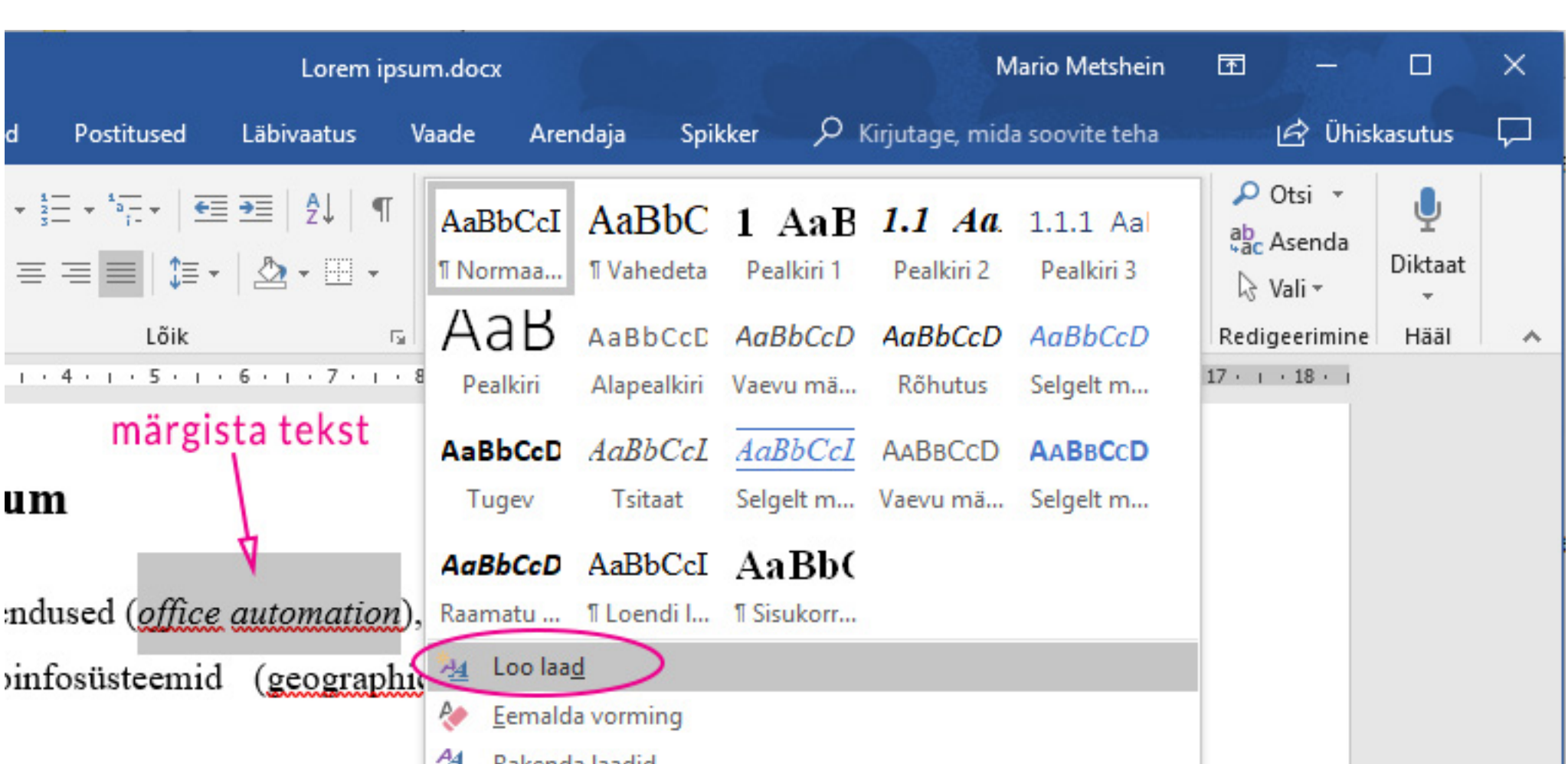

Uue laadi loomine

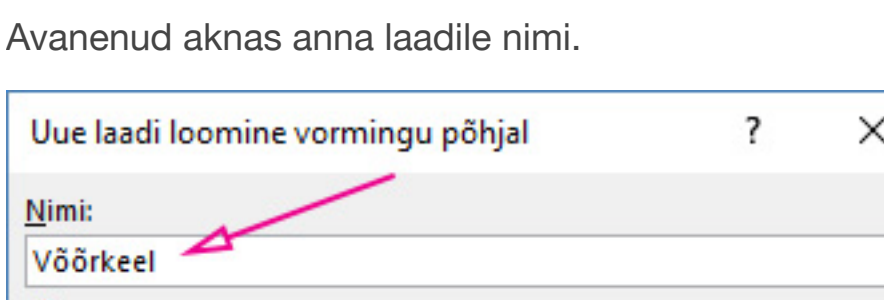
Sõltuvalt tööst võib olla, et vajatakse mõnda lisa laadi. Toon sisse näited, kuidas luua laad võõrsõnade ja koodi jaoks.

Võõrsõnad

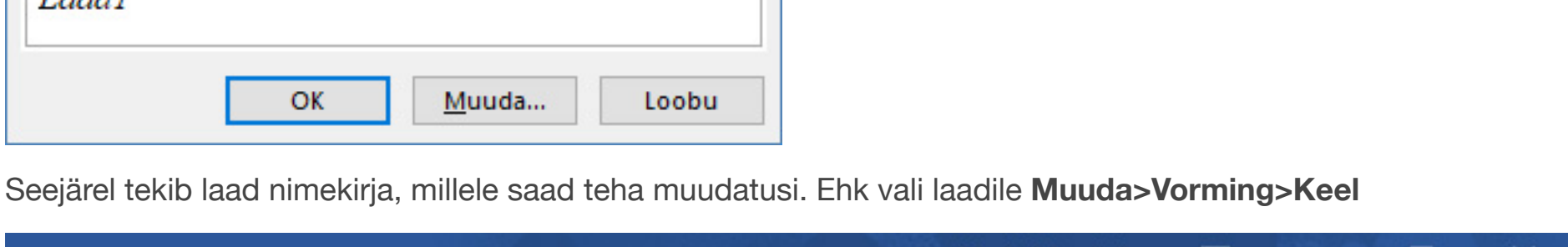
Võõrsõnad peavad olema kaldkirjas ja me ei soovi, et toimuks eesti keele õigekirjakontroll. Leiä soovitud sõna, tee vormindus (kaldu) ja laadiide nimekirja lõpus kliki "Loo laad".

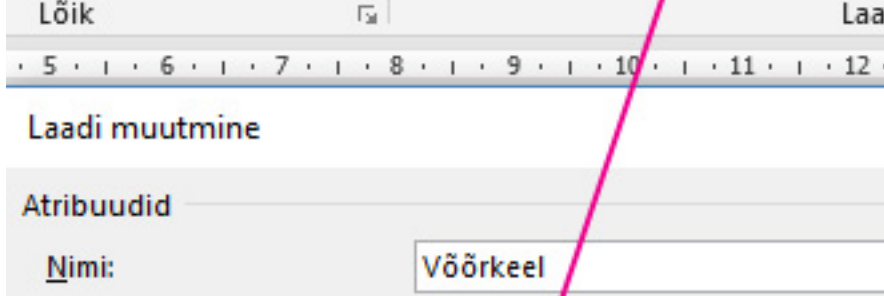
Avanend aknas anna laadiile nimi.

Seajärel tekib laad nimekirja, millele saad teha muudatusi. Ehk vali laadiile **Muuda>Vorming>Keel**

Ja kuna mul vaja inglise keele kontrolli, siis selle ka valin.

Ja nüüd peaks kõik võõrsõnased sõnad olema korralikult laadiga määratud. Ideaalne)

Kood

Ja täpselt sama toimub ka näiteks koodiga. Märgista kood, määra font Courier New ja suurus 10pt. Loo uus laad ja õigekirja kontroll lüüta laadi välja.

